

komparacija -e ž (a) ugotavljanje enakosti, podobnosti ali različnosti med dvema ali več lastnostmi, značilnostmi; primerjava: komparacija med starim in novim stanjem

personifikacija -e ž (a) posebitev: glagolnik od personificirati: personifikacija stvari / v pravljici je več personifikacij * lit. personifikacija in druge metafore

metafora -e ž (a) lit. besedna figura, za katero je značilno poimenovanje določenega pojava z izrazom, ki označuje v navadni rabi kak drug podoben pojav: drzna, slikovita metafora; veliko Župančičevih metafor je v zvezi s pojmom svetloba; metafora za ljubezen, svet / jezik tvori nove pomene tudi z metaforami

anafora -e ž (a) lit. ponovitev iste besede ali besedne skupine na začetku zaporednih stavkov ali verzov: uporabljati anafore

metonimija -e ž (i) lit. besedna figura, za katero je značilno poimenovanje določenega pojma z izrazom za kak drug, predmetno, količinsko povezan pojem: metafore, metonimije in druga pesniška sredstva / jezik tvori nove pomene tudi z metonimijami

nagovor -a m (o) beseda, stavek, s katerim se začne pogovor: izreči nagovor; nagovor v angleščini / vljudnostni nagovor; kolega, tovariš in drugi nagovori // govor, navadno krajši, v katerem govornik pozdravi navzoče

inverzija tudi inverzija -e ž (e; i) 1. knjiž. preobrat, preusmeritev: strojna proizvodnja je privedla do tehnične inverzije / zamenjava v osebi je posebne vrste komična inverzija 2. lingv. ne navaden, spremenjen vrstni red sintaktičnih enot v stavku, obrnjena stava: pesniki uporabljajo inverzije zaradi ritmičnega toka pesmi

pridevek -vka m (e) 1. izraz, ki se dodaja k imenu kake osebe, zlasti kot sorodstvena, socialna oznaka: ni ga več ogovarjal s pridevkom oče / za imenom je opuščal plemiški pridevek naslov // knjiž. izraz, ki se daje osebi po kaki značilnosti; vzdevek: zaradi ošabnega vedenja so mu dali pridevek novomeški Napoleon; zbadljivi pridevek se ga je hitro prijel

2. lit. atributivna beseda ali besedna zveza, ki natančneje določa samostalnik; epiteton: v pesmi uporablja dosti pridevkov / okrasni ali ukrasni pridevek ustaljen prilastek, ki ima določujočo in figurativno funkcijo

3. redko kar se da (k) čemu zraven, povrhu; dodatek: sveža krma ne potrebuje pridevkov; kuhati fižol s pridevki • nar. spal je v pridevku poleg skednja na seniku

mnogovezje -a s (e) lit. nizanje, naštevanje besed ali stavkov, povezanih med seboj z istim veznikom: uporaba mnogovezja

arhaizem -zma m (i) starinska značilnost: arhaizem stavbe // lingv. jezikovni element starejše dobe v novejšem, sodobnem jeziku: dialektični, slovanski arhaizmi

geminacija -e ž (a) lingv., lit. zaporedna ponovitev glasov, zlogov ali besed, podvojitvev

asonanca -e ž (a) lit. ujemanje samoglasnikov, navadno v zaključnih besedah verzov, samoglasniški stik: v pesmi je uporabljal asonanco in aliteracij

aliteracija -e ž (a) lit. ujemanje soglasnikov ali soglasniških skupin v zaporednih besedah, soglasniški stik: v pesmi je uporabljal asonanco in aliteracijo

hiperbola -e ž (e) lit. besedna figura, ki izraža pretiravanje: silnost pesnikovega čustva je ponazorjena s hiperbolo

sinekdohta -e ž (e) lit. besedna figura, pri kateri se celota poimenuje z njenim delom: uporabljati sinekdohe

ironija -e ž (i) lit. romantična ironija besedna figura, s katero avtor v zgodbi nagovori bralca, izrazi svoje mnenje